

İKT102 İKTİSADA GİRİŞ II

Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

DOÇ. DR. YEŞİM ALİEFENDİOĞLU

PARA VE MALİYE POLİTİKASI: IS-LM ANALİZİ

1. Mal Piyasasında Denge: Faiz Oranı, Milli Gelir ve IS Eğrisi

- IS eğrisi, mal piyasasında çeşitli faiz oranlarında tasarrufların yatırımlara eşit olduğu gelir düzeylerini vermektedir.

A. IS Eğrisinin Elde Edilmesi

- Faiz haddi düştükçe, yatırımlar arttığından dolayı, yatırım talep eğrisi, sol yukarıdan sağ aşağıya azalan bir yönseme göstermektedir.
- Mal piyasasında çeşitli faiz oranlarında tasarrufların yatırımlara eşit olduğu gelir düzeylerini veren IS eğrisinin elde edilmesini açıklamak için yatırım talep eğrisinden hareket edilmektedir.
- Faiz oranı değiştikçe gelirin nasıl değiştiğini açıklayabilmek için, faiz oranının düşmesi durumunda yatırımların artmasının toplam harcamalar eğrisinin yukarı doğru kaymasıyla ilişkilendirilir.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

PARA VE MALİYE POLİTİKASI: IS-LM ANALİZİ

- Faiz oranlarındaki değişiklik yatırımlarda değişmeye neden olmakta ve yatırımlardaki değişme, toplam harcamalar eğrisinin kaymasına (faiz düşüşündeki artış yönünde, faiz artışında azalış yönünde) neden olurken, milli gelir değişmektedir.
- Faiz haddindeki değişiklikler sonucu mal piyasasında yatırımların ve dolayısıyla milli gelirin değişmesi, ekonomide yapılan bütün tasarrufların yatırıma dönüşmesi varsayımına dayanmaktadır. Dolayısıyla, çeşitli faiz oranlarında tasarrufları yatırıma eşitleyen gelir düzeylerini ayrı bir diyagramda göstermek mümkün olmaktadır.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

PARA VE MALİYE POLİTİKASI: IS-LM ANALİZİ

- Toplam harcama fonksiyonundaki harcama kalemlerinden;
- Otonom tüketim harcamalarının (C_0)
- Otonom yatırım harcamalarının (I_0)
- Kamu harcamalarının (G)
- İhracatın (X) artması, toplam harcama fonksiyonunun yukarı kaymasına ve de IS eğrisinin sağa kaymasına neden olmaktadır.
- Diğer yandan;
- Otonom vergilerin (T_0)
- Tasarrufların (S_0)
- İthalatın artması, toplam harcamalar eğrisinin aşağıya ve de IS eğrisinin sola kaymasına neden olmaktadır.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

PARA VE MALİYE POLİTİKASI: IS-LM ANALİZİ

IS Eğrisinin Eğimini Belirleyen Faktörler

- $D = C + I + G + (X-M)$
- Toplam talebi oluşturan harcama kalemlerinden yatırım (I), devlet harcamaları (G) ve ihracat (X) otonom, yani milli gelirdeki değişimlerden bağımsızdır.
- Öte yandan, tüketim ($C = C_0 + cY$) ve ithalat ($M = f(Y) = mY$) milli gelire bağlıdır ve dışa açık ekonomilerde, toplam harcama eğrisinin eğimi, marjinal tüketim eğilimine (c) ve marjinal ithalat eğilimine (m) bağlı olarak değişmektedir.
- Marjinal vergi oranının (t) değişmesi tüketicilerin gelirini ve dolayısıyla marjinal tüketim eğiliminin değişmesine neden olduğundan , dolaylı olarak toplam harcamalar eğrisinin eğiminin değişmesine neden olmaktadır.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

PARA VE MALİYE POLİTİKASI: IS-LM ANALİZİ

- Marjinal tüketim eğiliminin (c) büyümesi, toplam harcamalar eğrisinin eğiminin büyümesine, toplam harcamalar eğrisinin eğiminin büyümesi ise, IS eğiminin küçülmesine neden olmaktadır.
- Marjinal vergi oranının (t) büyümesi, toplam harcamalar doğrusunun eğiminin azalmasına ve dolayısıyla IS eğrisinin de eğiminin artarak daha dik hale gelmesine neden olmaktadır.
- Marjinal ithalat eğiliminin (m) büyümesi tıpkı marjinal vergi oranının büyümesi gibi, harcama çarpanının küçülmesi ve dolayısıyla da toplam harcamalar doğrusunun eğiminin azalmasına ve dolayısıyla IS eğrisinin de eğiminin artarak daha dik hale gelmesine neden olmaktadır.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş